

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Marcely Sedmíkové a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce: **P. J.**, zast. Mgr. Tomášem Vávrou, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Ulrichovo nám. 737, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje** se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2014, č. j. 1086-2/DS/2014/Er, t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2014, č. j. 1086-2/DS/2014/Er, a rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové ze dne 19. 12. 2013, zn. P/3073/2013/OS1/Čer, se zrušují a věc se vrací žalovanému dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 15.342,- Kč, a to do deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám jeho zástupce Mgr. Tomáše Vávry, advokáta se sídlem v Hradci Králové, Ulrichovo nám. 737.**

Odůvodnění:

I. Rozhodnutí žalovaného, obsah žaloby, vyjádření správního orgánu

Rozhodnutím ze dne 28. 2. 2014 (nesprávně uvedeno 2013), č. j. 577/DS/2014/SR, Krajský úřad Královéhradeckého kraje jako odvolací správní orgán zamítl odvolání žalobce a potvrdil napadené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tedy Magistrátu města Hradec Králové, ze dne 19. 12. 2013, č. j. P/3073/2013/OS1/Čer. Tímto rozhodnutím uznal prvostupňový správní orgán žalobce vinného ze spáchání správního deliktu dle ust. § 125f odst. 1 zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o silničním provozu“), za což mu byla podle § 125f odst. 3. zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 1.500,-Kč a povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1.000,-Kč.

Správního deliktu se měl žalobce dopustit tím, že dne 19. 7. 2013 v době od 8.50 hodin do 8.55 hodin zjistila hlídka Městské policie Hradec Králové, že v ulici Na Kropáčce, v Hradci Králové, stálo osobní motorové vozidlo tovární značky Volkswagen Jetta, registrační značky 3H3 1358 na parkovišti vyhrazeném pro držitele karet „U“ a to bez platné parkovací karty. Tím řidič porušil dopravní značku „IP12 – Vyhrazené parkoviště“ s dodatkovou tabulkou „E13 – Pro držitele karet U“. Byla vyslána výzva pro nepřítomného řidiče, který se k dořešení přestupku ve lhůtě 8 dnů na služebnu městské policie nedostavil. Z registru vozidel byl následně zjištěn jako provozovatel vozidla žalobce.

Ve včasné žalobě označil žalobce rozhodnutí žalovaného za nesprávné a nezákonné. Dle názoru žalobce nebyly splněny podmínky, aby byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla podle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Správnímu orgánu především vytýkal nedůslednost v postupu, který mu ukládá ust. § 125f odst. 4 téhož zákona. Podle tohoto ustanovení lze správní delikt provozovatele vozidla projednat, pokud obecní úřad obce s rozšířenou pravomocí učiní nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě nebo event. řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno. Žalobce namítal, že správní orgán prvního stupně neučinil potřebné kroky ke zjištění osoby pachatele přestupku. Pokud by postupoval důsledně, pak by dle žalobce musel zjistit skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. V daném případě nebyly splněny podmínky výzvy provozovateli vozidla dle ust. § 125h odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu, neboť totožnost řidiče byla správnímu orgánu známa, resp. byla zřejmá z podkladů pro zahájení řízení o přestupku.

Žalobce připomněl, že již dne 22. 8. 2013 oznámil správnímu orgánu, resp. pracovníci Městské policie města Hradec Králové, že předmětné vozidlo bylo na základě řádné smlouvy zapůjčeno společnosti ONLINE jazyky – angličtina online pro samouky, s.r.o., Piletická 486, IČ 27477169 (dále „obchodní společnost“). Vozidlo převzal a rovněž předal Ing. T. M., který byl až do 23. 7. 2013 zapsán v obchodním rejstříku jako jednatel dané společnosti a v době spáchání přestupku, tedy ke dni 19. 7. 2013, byl rovněž majoritním vlastníkem této společnosti. Žalobce je přesvědčen, že správnímu orgánu poskytl dostatek informací k tomu, aby ten svým důsledným postupem zjistil totožnost osoby, která vypůjčené vozidlo v den spáchání přestupku

fakticky řídila. Namísto toho se správní orgán spokojil s formální výzvou adresovanou obchodní společnosti, kterou doručil do datové schránky společnosti, která na výzvu žádným způsobem nezareagovala. Žalobce proto vytýká správnímu orgánu prvního stupně, že tento vůbec nekontaktoval osobu, která se měla přestupku dopustit, tedy Ing. M. Závěrem vyslovil přesvědčení, že tímto přístupem si správní orgán zjevně hodlal co nejvíce situaci procesně zjednodušit, přičemž se vyhnul své zákonné povinnosti učinit nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti žalobce namítal, že nebyly splněny podmínky pro projednání správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu a nebyly splněny podmínky pro učinění výzvy vůči osobě žalobce dle § 125h odst. 1 téhož zákona. Požadoval proto napadené rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení včetně povinností zavázat žalovaného k náhradě nákladů řízení, které žalobci v souvislosti s tímto řízením vznikly.

Žalovaný se k výzvě krajského soudu vyjádřil ve svém stanovisku s datem 4. 6. 2014. Ve vyjádření velmi podrobně zaznamenal obsah samotné, již výše uvedené, žaloby. Dále se věnoval popisu správního deliktu, za který byla žalobci uložena sankce. Shrnul skutkový stav případu zachycený ve správním spise, popsal postup orgánů policie a řízení před správním orgánem prvního stupně.

Potvrdil, že žalobce jako provozovatel vozidla skutečně sdělil kompetentní pracovníci městské policie informace o tom, že v době spáchání předmětného přestupku měla auto zapůjčeno obchodní společnost. Rovněž oznámil, že automobil převzal a po uplynutí dohodnuté doby předal tentýž člověk, kterým byl Ing. T. M. Jednatel uvedené obchodní společnosti (dle údajů z obchodního rejstříku jím ke dni 22. 8. 2013 byl Ing. M. D.), byl vyzván k podání vysvětlení na den 16. 9. 2013, Dotyčný se k podání vysvětlení nedostavil, a proto byla dne 9. 10. 2013 věc oznámena Magistrátu města Hradec Králové, Odbor správní – oddělení přestupků a stížností.

Správní orgán prvního stupně následně vyzval přípisem ze dne 14. 10. 2013 žalobce k zaplacení určené částky podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. Tato výzva zůstala bez odezvy, a proto správní orgán prvního stupně úředním záznamem dle ust. § 66 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), oznámený přestupek neustanoveného řidiče odložil. Následně vydal Příklad, proti němuž podal žalobce včas odpor.

Poté pokračovalo řízení před správním orgánem prvního stupně, který žalobce vyzval, aby sdělil nezbytné a jemu známé informace. Správní orgán prvního stupně zmínil, že již v době minulé žalobce uvedl, že vozidlo měla v době spáchání přestupku k dispozici obchodní společnost, za kterou se žalobcem jednal Ing. Morávek. Z této informace však podle správního orgánu nevyplývá, kdo konkrétně osobní automobil v den spáchání přestupku fakticky řídil. Obchodní společnost, resp. její zástupce, na výzvu správního orgánu k podání vysvětlení nereflektovala. Správní orgán prvního stupně dle svého přesvědčení učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, nicméně z důvodů již popsaných řízení o přestupku nezahájil,

věc odložil, a v tento moment byly dle přesvědčení žalovaného naplněny podmínky pro vyřízení předmětného správního deliktu.

Žalovaný se plně ztotožnil s posouzením věci tak, jak učinil správní orgán prvního stupně, a proto na jeho rozhodnutí a posléze na odůvodnění svého rozhodnutí, odkázal. Konstatoval, že žalobce jako provozovatel vozidla je postaven do role spoluzodpovědného za ukázněné chování řidiče, kterému svěřil řízení jím provozovaného vozidla. K odpovědnosti za daný správní delikt není zákonem vyžadováno zavinění, a proto se jedná o odpovědnost objektivní. Dle žalovaného pak žalobce jako provozovatel vozidla **„nevyužil své právo k oznámení osoby řidiče na výzvu dle ust. § 125h odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., proto došlo z titulu objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla k naplnění skutkové podstaty správního deliktu provozovatele ve smyslu § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.“** Závěrem žalovaný navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

V další replice žalobce s datem 2. 7. 2014 tento v zásadě zopakoval své žalobní námitky a důvody, pro které považuje rozhodnutí správních orgánů za nezákonná. Zdůraznil, že ačkoli si vozidla zapůjčila obchodní společnost, tak fakticky jej převzala konkrétní fyzická osoba, v daném případě Ing. M. Bylo na správním orgánu, aby další skutečnosti související se spáchaným přestupkem náležitě prověřil. Žalobce svou oznamovací povinnost vůči správnímu orgánu jednoznačně naplnil, a proto na žalobě setrval.

II. Skutková zjištění

Krajský soud o žalobě rozhodl bez nařízení jednání a to v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., za prezumovaného souhlasu obou účastníků.

Ze správního spisu následně ověřil tento skutkový stav věci.

Z úředního záznamu sepsaného kompetentní pracovníci Městské policie Hradec Králové dne 3. 10. 2013 se podává, že dne 19. 7. 2013 byla strážníkem městské policie provedena kontrola ulice Na Kropáčce a bylo zjištěno vozidlo (identifikační znaky uvedeny v odstavci druhém tohoto odůvodnění), které bylo neoprávněně zaparkované na vyhrazeném parkovišti bez platné parkovací karty. Následně byl jako provozovatel vozidla zjištěn žalobce, který na přestupkové oddělení městské policie oznámil, že v době spáchání přestupku měla vozidlo zapůjčena obchodní společnost žalobcem řádně identifikovaná. Dále žalobce uvedl, že vozidlo přebíral a posléze vracel Ing. T. M. V úředním záznamu je uvedeno, že dne 22. 8. 2013 byla zaslána jednateli obchodní společnosti, **„který od pana J. vozidlo přebíral i vracel, panu Ing. D. M. zásilka k podání vysvětlení.“** S ohledem na situaci, kdy se řidič na výzvu pro nepřítomného řidiče vozidla umístěnou za stěračem vozidla ve stanového lhůtě nedostavil, a ani jednatel obchodní společnosti nereagoval na písemné předvolání k podání vysvětlení, bylo následně dne 8. 10. 2013 sepsáno podezření ze spáchání přestupku, které bylo předáno ke správnímu řízení.

Ve správním spise je založena „Výzva pro nepřítomného řidiče vozidla“, oznámení o podezření ze spáchání přestupku/jiného správního deliktu ze dne 3. 10.

2013 a fotodokumentace z místa přestupku. Dále je založena Výzva ze dne 14. 8. 2013 k podání vysvětlení vyhotovená Městskou policií Hradec Králové, která byla adresována žalobci. Ten zareagoval sdělením doručeným městské policii dne 22. 8. 2013 prostřednictvím mejlové pošty. Ve svém vysvětlení popsal skutečnosti již dostatečně uvedené v tomto odůvodnění, tedy odkaz na obchodní společnost, která si vozidlo zapůjčila na konkrétní osobu, která vozidlo převzala a předala.

Správní orgán si dne 22. 8. 2013 obstaral výpis dat z Obchodního rejstříku v ARES a zjistil, že jednatelem obchodní společnosti byl k datu výpisu Ing. M. D. Dále ve společnosti figurovali čtyři společníci, jedním z nich byl Ing. T. M. Městská policie poté zaslala výzvu k podání vysvětlení, která byla do datové schránky obchodní společnosti doručena dne 1. 9. 2013 fikcí. Tato výzva zůstala bez odezvy.

Dne 14. 10. 2013 vyhotovil správní orgán prvního stupně Výzvu k zaplacení určené částky podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu, kterou adresoval žalobci jako zjištěnému provozovateli vozidla. V odůvodnění Výzvy je popsán zjištěný přestupek s tím, že dosud neustanovený řidič vozidla porušil § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, přičemž toto jednání vykazuje znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona. Konstatoval, že uvedený přestupek lze projednat v blokovém řízení a rovněž jsou splněny i ostatní podmínky pro uplatnění objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla. Závěrem byl žalobce poučen, že může uhradit určenou částku nebo písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Uhrazením určené částky správní orgán věc odloží.

K uhrazení určené částky nedošlo, žalobce v mezidobí správní orgán prvního stupně nekontaktoval, takže ten úředním záznamem ze dne 20. 11. 2013 věc dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích odložil, aniž zahájil řízení o přestupku, kterého se měl dopustit dosud neustanovený řidič vozidla. Po tomto úředním záznamu byl téhož dne vydán Příkaz, kterým byl žalobce uznán vinným tím, že se dopustil správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu včetně popisu skutku správního deliktu, který je žalobci kladen za vinu. Žalobce tak porušil ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu (povinnost provozovatele vozidla zajistit, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodrženy povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem). Žalobci byla uložena pokuta v částce 1.500,-Kč a náklady správního řízení ve výši 1.000,-Kč. V odůvodnění správní orgán popsal okolnosti projednávané věci, odkázal na shromážděné důkazy a uzavřel, že v daném případě došlo k naplnění skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Rovněž odůvodnil výši uložené sankce.

Proti Příkazu si žalobce podal včasný odpor, v němž vyslovil se závěry správního orgánu nesouhlas a bránil se skutečnostmi již dříve uvedenými, tedy tím, že poskytl dostatečné informace proto, aby mohl být ztotožněn řidič vozidla v době spáchání přestupku. Doložil kopii svého sdělení ohledně totožnosti řidiče vozidla doručenou městské policii. Dále připojil kopii Zápisu o předání (zapůjčení) vozidla, z níž vyplývá, že vozidlo bylo předáno dne 25. 6. 2013 a vráceno dne 19. 7. 2013, v obou případech je připojen nečitelný podpis, nicméně v obou případech se jedná o podpis téže osoby, dle tvrzení žalobce se jedná o Ing. T. M. Ze smlouvy o nájmu dopravního prostředku ze dne 25. 6. 2013, která je rovněž podepsána toutéž osobou, tedy zřejmě Ing. M., mimo jiné z části IV. bodu 13 vyplývá, během platnosti smlouvy

nesmí nájemce přenechat řízení vozidla a jeho užívání jiné osobě. Je nicméně pravdou, že smlouva byla uzavřena mezi žalobcem a výše označenou obchodní společností.

Na oznámení o ukončení dokazování a poučení o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí dne 19. 12. 2013 žalobce zareagoval osobní účastí a znovu zopakoval sled událostí ohledně zapůjčení osobního automobilu včetně jména Ing. Morávka.

Dne 19. 12. 2013 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí, v němž popsal skutek vykazující znaky přestupku s tím, že řidič se k dořešení přestupku nedostavil, a proto je žalobce jako provozovatel vozidla uznán vinným porušením ust. § 10 odst. 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích, čímž spáchal správní delikt podle § 125f odst. 1 téhož zákona. Žalobci byla uložena pokuta ve stejné výši jako v Příkazu včetně povinnosti nahradit náklady řízení. V důvodech se správní orgán prakticky neodchýlil od své již dříve přednesené konstrukce, na základě které dovodil, že se žalobce dopustil správního deliktu provozovatele vozidla. V odůvodnění podrobně popsal vývoj celého případu a zdůraznil, že smlouva o nájmu dopravního prostředku byla fakticky uzavřena mezi žalobcem a obchodní společností, a proto nelze jasně dovodit, kdo byl řidičem vozidla v době spáchání přestupku. Připomněl, že v daném případě se jedná o správní delikt, který je konstruován na principu objektivní odpovědnosti. Liberační důvody, tedy důvody, které by umožnily žalobci vyvinění, jsou zakotveny v ust. § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu. V projednávané věci však nebyly žalobcem tvrzeny a stejně tak žalovaným zjištěny. V závěru rozhodnutí správní orgán prvního stupně opět věnoval pozornost odůvodnění výše uložené sankce.

Ve včasné odvolání ze dne 30. 1. 2014 žalobce vyslovil nesouhlas s postupem správního orgánu a namítl, že oznámil pravého pachatele přestupku. Správní orgán dotyčnou osobu nevyzval k podání vysvětlení, mechanicky obeslal do datové schránky toliko obchodní společnost, která na výzvu k podání vysvětlení nereagovala. Poté bez dalšího rozhodl o vině žalobce.

Odvolací správní orgán, tedy žalovaný, rozhodl o odvolání dne 28. 2. 2014, kdy bez dalšího odvolání žalobce zamítl a potvrdil správnost rozhodnutí prvostupňového správního orgánu. Toto rozhodnutí učinil žalobce předmětem žaloby.

II. Právní úprava a stanovisko krajského soudu

Dne 19. ledna 2013 nabyla účinnosti podstatná část zákona č. 297/2011 Sb., kterým došlo ke změně zákona o silničním provozu. Jako nový správní delikt byl do tohoto zákona včleněn § 125f označený jako **Správní delikt provozovatele vozidla**. Podle tohoto ustanovení, konkrétně podle jeho odst. 1) *„Právnícká nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem“*.

Následující odstavce § 125f, tedy odst. 2 až 5, obsahují popis okolností a podmínek, které musí objektivně nastat, aby právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídala.

Pro posouzení důvodnosti žaloby a vytýkaného pochybení správního orgánu je v této konkrétní věci podstatné znění ust. § 125h zákona o silničním provozu. Podle tohoto ustanovení **„Obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2, b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.“**

Zákonodárce tuto výzvu do znění zákona včlenil nepochybně proto, aby dal provozovateli vozidla, jehož zavinění za daný správní delikt je koncipováno jako zavinění objektivní, možnost zaujmout k vytýkanému správnímu deliktu odpovídající postoj. Provozovatel vozidla má možnost uvážit, jakým způsobem bude na výzvu reagovat. Může sdělit totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku (§ 125h odst. 6 zákona o silničním provozu), může sporovat správnost, úplnost a obsah výzvy (§ 125h odst. 4 téhož zákona), stejně tak může namítat své vyvinění s odkazem na § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, případně může „určenou částku“ uhradit, což má za následek odložení věci (§ 125h odst. 5 silničního zákona).

Ve správním řízení byl bez pochybností zjištěn vlastník – provozovatel vozidla, který má dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu povinnost zajistit, aby byly při použití vozidla na pozemní komunikaci dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích.

Dále ze zákonné úpravy vyplývá, že k odpovědnosti za předmětný správní delikt dle ust. § 125f silničního zákona není vyžadováno zavinění, jedná se tedy o odpovědnost objektivní. Aby se provozovatel odpovědnosti za správní delikt zprostil, muselo by dojít k naplnění podmínek ust. § 125f odst. 5 písm. a) a b) zákona o silničním provozu (vozidlo bylo provozovateli odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou nebo provozovatel podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel). Žádný ze zákonem stanovených liberačních důvodů zjištěn nebyl, resp. žalobce se jeho existence nedovolával.

Žalobce v projednávané věci neuhradil na základě Výzvy „určenou částku“ (§ 125h odst. 1 zákona o silničním provozu), a proto správní orgán prvního stupně nemohl věc odložit (§ 125h odst. 5 téhož zákona). Žalobce následně využil možnosti zbavit se objektivní odpovědnosti za vytýkaný správní delikt tím, že v souladu s ust. § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, opakovaně a písemně sdělil údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku.

V této konkrétní věci tedy krajský soud musí, a to ve shodě se stěžejní námitkou žalobce, konstatovat, že pokud správní orgán prvního stupně za soudem ověřené situace dospěl k závěru, že jsou v případě zjištěného přestupku naplněny podmínky pro postup dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, tedy odložení věci, neboť správní orgán nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti

určité osobě, a v důsledku tohoto zjištění pokračoval uložením pokuty za správní delikt spáchaný osobou žalobce, pak nedostal svým zákonným povinností, resp. spokojil se při zjišťování totožnosti řidiče vozidla toliko s formální výzvou adresovanou obchodní společnosti, přičemž osobu řidiče, kterou žalobce od počátku jasně označil a na svém přednesu po celou dobu správního řízení setrval, správní orgán prvního stupně vůbec nekontaktoval.

V důvodové zprávě k novele zákona o silničním provozu, která byla provedena zák. č. 297/2011 Sb., se pod bodem 3.1. Odpovědnost provozovatele vozidla uvádí následující. *„Jedná se o posílení odpovědnosti provozovatele vozidla za vozidlo, jehož je provozovatelem. Tato varianta nepředpokládá prolamování ústavně zakotvené možnosti v určitých případech nevypovídat, zároveň ovšem počítá s tím, že provozovatel nese do určité míry odpovědnost za vozidlo, které provozuje a to i v případě, kdy je neřídí, a lze mu tedy připsat určité negativní následky porušení pravidel, pokud není zjištěn pachatel přestupku. Navrhované varianty se navíc zaměřují na situaci, kdy je přestupek zaznamenán automatickým zařízením a **kdy vysvětlení provozovatele je často jediným účelným důkazním prostředkem pro usvědčení pachatele přestupku.**“*

Od samého počátku případu žalobce jasně označil za řidiče, který spáchal vytykaný přestupek, osobu Ing. T. M., který byl v době spáchání přestupku jednatelem obchodní společnosti. Ten si vozidlo od žalobce vypůjčil a stejně tak osobně vrátil. Správní orgán sice vyzval obchodní společnost k podání vysvětlení dle ust. § 11 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, avšak v době této výzvy již Ing. M. jednatelem obchodní společnosti nebyl, byl toliko jedním ze společníků. Pokud tedy obchodní společnost, za kterou v době výzvy mohl jednat Ing. M. D., na výzvu žádným způsobem nezareagovala, měl správní orgán od žalobce jasnou informaci o tom, kdo by měl být s největší pravděpodobností pachatelem přestupku. Prvostupňový správní orgán nicméně na další zjišťování rezignoval a uzavřel, že jsou naplněny zákonné podmínky pro závěr o objektivní odpovědnosti žalobce za správní delikt.

Je pravdou, že správní orgán, resp. orgány, svůj postup objasnily tím, že smlouva o zapůjčení automobilu byla uzavřena mezi žalobcem a obchodní společností, která má několik členů, takže nebylo jasné, kdo z nich automobil v době spáchání přestupku řídil.

S tímto paušálním a zjednodušeným závěrem se ovšem krajský soud ztotožnit nemůže. Žalobce správnímu orgánu jasně a opakovaně, tedy v intencích ust. § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, sdělil údaje o totožnosti řidiče vozidla, resp. označil osobu, o níž s velkou pravděpodobností hraničí téměř s jistotou předpokládal, že vozidlo v době spáchání přestupku řídila.

Je pravdou, že žalobce doložil správnímu orgánu Smlouvu o nájmu dopravního prostředku, kterou uzavřel s obchodní společností ONLINE jazyky – angličtina online pro samouky, s. r.o., nicméně je zcela zřejmé, že automobil nemohla řídit obchodní společnost, ale konkrétní osoba, event. osoby. Krajský soud nemůže akceptovat přístup správního orgánu prvního stupně, který se ani nepokusil konkrétní osobu žalobcem označenou, tedy Ing. M., vyzvat k podání vysvětlení. Je zcela nepochybné, že správní orgán měl indicie k tomu, aby se mohl jasně a

přesvědčivě vyjádřit k tomu, zda-li je žalobcem označená osoba pachatelem zjištěného přestupku.

Přiměřeně lze v tomto případě odkázat na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. června 2009, č. j. 9As 58/2008-63 (dostupný na www.nssoud.cz), „V řízení, v němž se jedná o uložení sankce trestněprávní povahy, není možno pominout důkaz (svědectví) navržený obviněným, který by mohl být ve vztahu k předmětu dokazování jakýmkoli způsobem relevantní.

Jakkoli je volba množství a druhu prováděných důkazů věcí správního uvážení a je tedy na rozhodnutí správního orgánu, které důkazy v řízení o přestupku provede a které nikoliv (svůj postup je správní orgán povinen náležitě odůvodnit!), nesmí být omezeno právo osob, které čelí obvinění trestní povahy v širším slova smyslu, dosáhnout předvolání a výslechu svědka ve svůj prospěch za stejných podmínek jako svědků proti sobě /viz Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod – čl. 6 odst. 3 písm. d)/.

Správní orgán v souladu se zákonem nepostupoval, pokud otázku případného pachatele přestupku vyřešil způsobem naprosto formálním. Závazný právní názor je v projednávané věci zcela jasný; správní orgán měl od žalobce informaci o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku, a proto bylo jeho povinností, aby tuto osobu, předvolal k podání vysvětlení a objasnění situace v době spáchání přestupku. Pokud tedy správní orgán prvního stupně odložil podle ust. § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích věc proto, že nezjistil do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, pak postupoval v rozporu s objektivně existujícím skutkovým stavem, když osobu řidiče vozidla žalobce jasně identifikoval. Z důvodů v tomto rozhodnutí již objasněných nemůže obstát závěr správního orgánu v tom směru, že vozidlo bylo zapůjčené obchodní společnosti, tedy nelze zjistit osobu pachatele přestupku bez toho, aniž by se pokusil objasnit skutečný stav věci v době spáchání přestupku a to podáním vysvětlení od Ing. M.. Teprve podle výsledku šetření bude možné uvážit, zda-li došlo ke splnění podmínek, na základě kterých lze zahájit řízení o správním deliktu provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu.

Krajský soud uzavírá, že žaloba byla podána důvodně a rozhodnutí obou správních orgánů trpí vadou žalobou vytýkanou. Řízení o správním deliktu provozovatele vozidla bylo zahájeno v rozporu se zákonem, neboť správní orgán nedostal svým povinností objektivně zjistit skutkový stav týkající se sporného přestupku a svým ryze formálním přístupem přenesl zavinění za spáchaný přestupek na žalobce, ačkoli ten od počátku řízení na osobu přestupce jasně poukazoval. Správní orgán v daném případě rezignoval na hledání, resp. potrestání skutečného pachatele přestupku, a ve výsledku se toliko zaměřil na potrestání žalobce, který od počátku řízení se správními orgány spolupracoval a sdělil nezbytné informace pro identifikaci pachatele přestupku. Tento přístup, který by, pravda, mohl vést k rychlejšímu a pohodlnějšímu inkasování pokuty, ovšem nemůže krajský soud aprobovat. Napadené rozhodnutí žalovaného, který soudem vytýkané pochybení správního orgánu prvního stupně nenapravil, proto pro nezákonnost zrušil. Rovněž tak v souladu s možností danou zákonnou úpravou současně zrušil rozhodnutí

správního orgánu prvního stupně a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 3 a 4 s.ř.s.).

III. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve výsledku věci byl úspěšný žalobce. Krajský soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení spočívajících v náhradě zaplaceného soudního poplatku spojeného s podáním žaloby ve výši 3.000,- Kč a náhradě nákladů právní služby poskytnuté advokátem, jehož odměna vychází z vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů.

Ze soudního spisu vyplynulo, že zástupce žalobce provedl ve věci tři úkony po 3.100,-Kč: 1) příprava a převzetí zastoupení, 2) sepsání žaloby a 3) replika k vyjádření žalovaného (§ 11 odst. 1 písm. a) a písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů („advokátní tarif“). K těmto úkonům náleží úhradu paušální náhrady hotových výdajů po 300,- Kč ke každému z nich (§ 9 odst. 3 písm. f/ a § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Výše takto stanovené odměny činí 10.200,-Kč. Zástupce žalobce doložil, že je plátcem DPH, a proto mu náleželo navýšení odměny o 21% (§ 14 advokátního tarifu). Výše takto vypočtené odměny činí 12.2342,-Kč. Odměna zástupce žalobce včetně soudního poplatku byla soudem stanovena částkou 15.342,-Kč.

Krajský soud uložil shora vyčíslené náklady zaplatit k rukám zástupce žalobce, neboť se jedná o advokáta (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej

zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové 15. srpna 2014

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu